

REGULAMIN DYPLOMOWANIA NA STUDIACH PIERWSZEGO STOPNIA

na kierunku **ARCHITEKTURA**

studia rozpoczęte w roku akademickim 2020/2021 lub później

Niniejszy regulamin jest zbiorem zasad realizowania procesu dyplomowania na kierunku *architektura* w PWSZ w Nysie. Oparty jest na *Regulaminie studiów PWSZ w Nysie* oraz uwzględnia specyficzne zasady dla kierunku studiów *architektura*. W kwestiach nieujętych niniejszym regulaminem zastosowanie mają przepisy *Regulaminu studiów PWSZ w Nysie*.

PRACA DYPLOMOWA

§ 1

1. Praca dyplomowa inżynierska opracowywana w semestrze 7. i 8. jest najważniejszą samodzielną pracą studenta, kończącą cykl dydaktyczny studiów na kierunku *architektura* pierwszego stopnia i powinna dotyczyć problematyki zgodnej ze specyfiką kierunku, w szczególności obranej przez studenta specjalności.
2. W pracy dyplomowej powinna być wykorzystana wiedza i umiejętności zdobyte uprzednio w ramach wykładów, ćwiczeń tablicowych, seminariów, a także zajęć laboratoryjnych i projektowych. Praca dyplomowa jest sprawdzeniem stopnia opanowania tej wiedzy, umiejętności syntezy wiadomości i zastosowania ich do rozwiązywania konkretnych problemów projektowych. Koncepcja pracy dyplomowej wynika z ogólnych założeń sylwetki absolwenta kierunku *architektura*, obranej specjalności oraz Polskiej Ramy Kwalifikacji.
3. Praca dyplomowa powinna być opracowaniem podejmującym rozwiązanie konkretnego problemu lub zadania projektowego o charakterze architektonicznym, urbanistycznym lub planistycznym w odniesieniu do lokalnych uwarunkowań środowiska przyrodniczego, społeczno-kulturowego i zbudowanego. W przypadkach szczególnych dopuszcza się również prace o charakterze teoretycznym rozwijające lub pogłębiające stosowane w dziedzinie architektury metody projektowania, teoretyczne rozwiązania techniczne, itp.
4. Student przystępujący do opracowania pracy dyplomowej ma wiedzę i umiejętność konstruowania pracy dyplomowej, w tym logicznej analizy obiektów architektonicznych, zespołów urbanistycznych i planów zagospodarowania przestrzennego o funkcjach zbliżonych do podjętej w pracy dyplomowej problematyki.
5. Pracę dyplomową opracowuje każdy student indywidualnie. Wyjątkowo (na wniosek promotora, za zgodą Dziekana wydziału) możliwe są opracowania w zespole 2-osobowym. W takim przypadku promotor zobligowany jest rozdzielić zakres tematyczny pracy w taki sposób, aby możliwa była indywidualna ocena każdego ze studentów, uwzględniająca wiedzę, umiejętności i kompetencje wymagane na etapie złożenia pracy dyplomowej.

§ 2

1. Student studiów stacjonarnych i niestacjonarnych zobowiązany jest złożyć pracę dyplomową nie później niż do 30 czerwca bieżącego roku akademickiego.
2. Wszystkie prace dyplomowe podlegają sprawdzeniu przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego.
3. Dziekan wydziału, na wniosek promotora pracy lub na wniosek studenta, może przesunąć termin złożenia pracy dyplomowej w przypadku:
  - 1) długotrwałej choroby studenta, potwierdzonej odpowiednim zaświadczeniem lekarskim,
  - 2) niemożności wykonania pracy dyplomowej w obowiązującym terminie z uzasadnionych przyczyn, niezależnych od studenta.Termin złożenia pracy w tych przypadkach może być przesunięty nie więcej niż o trzy miesiące od terminów określonych w ust. 1.

4. W razie dłuższej nieobecności promotora pracy dyplomowej, która mogłaby wpłynąć na opóźnienie terminu złożenia pracy przez studenta, Dziekan wydziału zobowiązany jest do wyznaczenia osoby, która przejmie obowiązek kierowania pracą. Zmiana promotora pracy dyplomowej w okresie ostatnich 6 miesięcy przed terminem ukończenia studiów może stanowić podstawę do przedłużenia terminu złożenia pracy dyplomowej na zasadach ustalonych w ust. 3.

§ 3

Student, który nie złożył pracy dyplomowej w terminie określonym w §2 ust. 1, zostaje skreślony z listy studentów.

§ 4

1. Pracę dyplomową student wykonuje pod kierunkiem nauczyciela akademickiego zatrudnionego na stanowisku profesora, docenta, adiunkta lub wykładowcy.
2. Temat pracy dyplomowej powinien być ustalony nie później niż w pierwszym miesiącu zajęć po rozpoczęciu semestru 7.
3. Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor pracy oraz jeden recenzent zatrudniony na stanowisku profesora, docenta, adiunkta lub wykładowcy. Recenzenta wyznacza Dziekan wydziału.

§ 5

1. Zakres pracy dyplomowej inżynierskiej obejmuje spójne ze sobą części: projektową oraz opisową.
  - 1) Część projektowa zawiera:
    - a. część rysunkową projektu dyplomowego wykonaną w technice trwałej na usztywnionych planszach formatu 100×70 cm (min. 6 plansz) i złożoną w teczce, w zakresie pozwalającym na odczytanie idei rozwiązań planistycznych, urbanistycznych oraz funkcjonalno-przestrzennych zagospodarowania terenu działki oraz projektowanych obiektów architektonicznych, w postaci rzutów, przekrojów, elewacji/widoków, detali architektoniczno-budowlanych, schematów ideowych, etc. (plansze mogą stanowić formaty niezależne, jednak ujęte w harmonijny i spójny sposób lub tworzyć ze sobą plansz łączących się w jeden obraz – maksymalne połączenie 3 plansz jako jeden zestaw),
    - b. makietę (wykonaną w technice trwałej) dotyczącą całości lub części opracowania dyplomowego oraz minimum 3 wizualizacje wykonane w zakresie i formie ustalonej w porozumieniu dyplomanta z promotorem,
    - c. wersję cyfrową stanowiącą kompendium pracy dyplomowej w formacie 100×200 cm (szerokość × wysokość), w rozdzielczości min. 300 dpi, przygotowaną do wydrukowania w postaci banera (bez konieczności drukowania).
  - 2) Część opisowa (o objętości 30÷40 stron) zawiera:
    - a. stronę tytułową (zgodną z przyjętym w PWSZ w Nysie wzorem),
    - b. spis treści,
    - c. określenie celu i zakresu pracy,
    - d. wprowadzenie (uzasadnienie podjęcia problematyki pracy, ogólna informacja o przedmiocie pracy),
    - e. wskazanie podstawy prawnej i materiałów wyjściowych do projektowania (np.: Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, Warunków Zabudowy i Zagospodarowania Terenu, form prawnej ochrony konserwatorskiej i obowiązujących wytycznych konserwatorskich, map hipsometrycznych, geologicznych, i innych) lub też wykazanie, że celem pracy jest opracowanie materiałów będących podstawą do opracowania ww. dokumentów formalno-prawnych, czy też wskazanie, że praca ma charakter opracowania wariantowego względem ich ustaleń,

- f. analizę lokalnych uwarunkowań środowiska przyrodniczego, społeczno-kulturowego i zbudowanego (w granicach opracowania i szerszym kontekście), analizę form i zakresu ochrony konserwatorskiej wraz z wyszczególnieniem elementów chronionych i możliwych do przekształcenia dla budynków, zespołów i obszarów będących pod ochroną konserwatorską (wpis do rejestru zabytków, ewidencji gminnej lub wojewódzkiej, zapis ochrony obszarowej w MPZP),
  - g. opis przyjętych rozwiązań urbanistycznych (projekt zagospodarowania przestrzennego/projekt zespołu urbanistycznego/projekt zagospodarowania terenu działki),
  - h. opis rozwiązań architektoniczno-budowlanych (funkcjonalno-przestrzennych, konstrukcyjno-materiałowych oraz kompozycyjno-plastycznych), a ponadto założenia: rozwiązań instalacyjnych, zabezpieczeń p.poż., dostępu osób z niepełnosprawnościami, elementów chronionych pod względem konserwatorskim, itp.
  - i. opis wybranych, zobrazowanych na schematach, trzech rozwiązań architektoniczno-konstrukcyjnych związanych z wykorzystaniem energii odnawialnych,
  - j. opis wybranych detali rozwiązań konstrukcyjno-materiałowych, technologicznych, itp., adekwatnych do wybranej specjalności dyplomowania,
  - k. opis wybranych min. trzech konstrukcyjnych detali projektowych,
  - l. podsumowanie uzasadniające przyjęte rozwiązania urbanistyczne, architektoniczne i konstrukcyjne, zawierające wnioski z przeprowadzonego procesu projektowania,
  - m. bibliografię ze szczególnym uwzględnieniem źródeł uwzględniających problematykę pracy dyplomowej,
  - n. netografię z podaniem daty pozyskania źródła,
  - o. spis rysunków i tabel,
  - p. komplet pomniejszonych do formatu A3 plansz z części graficznej pracy,
  - q. oświadczenie, o którym mowa w pkt. 7.
2. Całość pracy dyplomowej, składającej się z części projektowej i opisowej, należy zapisać w wersji elektronicznej, tj. na nośniku cyfrowym.
  3. Część opisową należy wykonać w 3 egzemplarzach, które należy złożyć w dziekanacie Wydziału Nauk Technicznych, w terminie określonym w §2, ust. 1. Jeden egzemplarz (przeznaczony dla celów archiwalnych) musi być wydrukowany dwustronnie i oprawiony w miękką okładkę, klejony, z płaskim grzbietem.
  4. Wymagania edytorskie części opisowej: czcionka Times New Roman, wielkość czcionki podstawowej 12 pkt., pojedynczy odstęp między wersami, marginesy 2,5 cm, wyrównanie tekstu do marginesów, tytuły rozdziałów czcionka pogrubiona 14 pkt., strony numerowane.
  5. Warunkiem zaliczenia przedmiotu „Projektowanie dyplomowe” w semestrze 8. jest udział w indywidualnych spotkaniach z promotorem, spełnienie ustalonych przez niego warunków formalnych i merytorycznych oraz przedstawienie pracy dyplomowej, przygotowanej do złożenia w dziekanacie Wydziału Nauk Technicznych.
  6. W wypadku, gdy student nie złożył pracy dyplomowej w regulaminowym terminie, stosuje się ustalenia *Regulaminu studiów PWSZ w Nysie*.
  7. Przed obroną pracy dyplomowej student wypełnia oświadczenie (wg podanego wzoru) dotyczące samodzielności wykonania pracy oraz zgodności treści pracy, zapisanej na nośniku elektronicznym, z treścią zawartą w wydrukowanej wersji. Oświadczenie to powinno stanowić ostatnią stronę w każdym egzemplarzu pracy dyplomowej.

SEMINARIUM DYPLOMOWE

§ 6

1. Warunkiem przyjęcia tematu pracy, w której zakres wchodzi budynek, zespół lub obszar będący pod ochroną konserwatorską (wpis do rejestru zabytków, ewidencji gminnej lub

- wojewódzkiej, zapisy w MPZP, inne formy ochrony), jest zaliczenie kierunkowych zajęć z zakresu ochrony zabytków w wymiarze co najmniej 90 godzin.
2. Przed rozpoczęciem semestru 7. student wnioskuje o wyborze promotora pracy. W przypadku dużej liczby kandydatów o ostatecznym zakwalifikowaniu studenta do promotora pracy dyplomowej decyduje ranking ocen z semestrów 1÷5.
  3. Warunkiem zaliczenia „*Seminarium dyplomowego*” w semestrze 7. jest:
    - 1) udział w indywidualnych spotkaniach z promotorem pracy, których efektem jest ustalenie tematu pracy oraz spełnienie innych podanych przez promotora warunków,
    - 2) udział w zajęciach „*Metodyka prac dyplomowych oraz formalne aspekty konstruowania prac dyplomowych*”, w wymiarze godzin wyznaczonym przez Dziekana wydziału,
    - 3) złożenie promotorowi części analitycznej pracy dyplomowej składającej się z:
      - uzasadnienia wyboru tematu pracy,
      - analizy literaturowej podjętej w pracy dyplomowej problematyki,
      - analizy uwarunkowań lokalnych projektowanego obiektu lub zespołu obiektów architektonicznych, zespołu urbanistycznego, planu zagospodarowania przestrzennego,
      - wstępną koncepcję projektowanego obiektu/zespołu obiektów architektonicznych, zespołu urbanistycznego lub planu zagospodarowania przestrzennego,
    - 4) dostarczenie w terminie do 15 października bieżącego roku akademickiego do dziekana Wydziału Nauk Technicznych wypełnionego *Zgłoszenia Pracy Dyplomowej (Załącznik nr 4)*, przygotowanego w porozumieniu z promotorem.

ZASADY I KRYTERIA OCENY PRAC DYPLOMOWYCH

§ 7

1. Opinie promotora i recenzenta są opracowane na odpowiednich formularzach w formie wydruku komputerowego (*Załącznik nr 3*).
2. Termin składania opinii ustala się najpóźniej na tydzień przed terminem egzaminu dyplomowego.
3. Przy ocenie prac dyplomowych stosuje się oceny określone w *Regulaminu studiów PWSZ w Nysie*.
4. Podstawowymi kryteriami oceny prac dyplomowych, stosowanymi w tych opiniach, są:
  - 1) dobór problematyki, cel i zakres pracy,
  - 2) analiza literaturowa problematyki pracy oraz dobór i wykorzystanie źródeł, w tym obcojęzycznych,
  - 3) analiza uwarunkowań lokalnych,
  - 4) analiza form i zakresu ochrony konserwatorskiej wraz z wyszczególnieniem elementów chronionych i możliwych do przekształcenia dla budynków, zespołów i obszarów będących pod ochroną konserwatorską (dla tematów, w których podejmowane jest przekształcanie i adaptacja obiektów zabytkowych),
  - 5) realizacja celów projektowych w zakresie rozwiązań urbanistycznych, architektonicznych, konstrukcyjno-materiałowych, detali architektoniczno-budowlanych, konstrukcyjnych i ekologicznych,
  - 6) warsztat graficzny pracy,
  - 7) układ pracy, jej kompletność oraz poprawność stylistyczno-językowa,
  - 8) oryginalność pracy oraz możliwość wykorzystania wyników pracy w praktyce.

EGZAMIN DYPLOMOWY

§ 8

1. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest:
  - 1) uzyskanie zaliczenia wszystkich przedmiotów i praktyk zawodowych przewidzianych w programie studiów,

- 2) złożenie wszystkich egzaminów przewidzianych programem studiów,
  - 3) uzyskanie łącznej liczby 242 punktów ECTS, określonych dla studiów pierwszego stopnia,
  - 4) uzyskanie ocen co najmniej dostatecznych z pracy dyplomowej,
  - 5) innych warunków formalnych określonych szczegółowo w *Załączniku nr 1*.
2. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym lub pisemno-ustnym.
  3. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją egzaminu dyplomowego powołaną przez Dziekana wydziału, w skład której wchodzi: przewodniczący oraz dwóch członków komisji egzaminu dyplomowego. Przewodniczącym komisji egzaminu dyplomowego może być wyłącznie profesor, docent, adiunkt lub wykładowca zatrudniony w Uczelni. Co najmniej jeden członek komisji egzaminu dyplomowego powinien być zatrudniony w Uczelni na stanowisku profesora. Członkami komisji egzaminu dyplomowego są promotor pracy i recenzent pracy lub inna osoba powołana przez Dziekana wydziału spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych na wydziale co najmniej na stanowisku wykładowcy.
  4. Egzamin dyplomowy polega na odpowiedzi na wylosowane pytania: 2 z pytań ogólnych oraz 1 z pytań szczegółowych dotyczących studiowanej specjalności (*Załączniku nr 2*). W egzaminie dyplomowym uczestniczy 1 student, który po wylosowaniu pytań z pełnej listy (*Załącznik nr 2*) ma max. 10 minut na przygotowanie się do odpowiedzi.
  5. Po zakończeniu egzaminu dyplomowego komisja ustala końcową ocenę z egzaminu dyplomowego. Za ocenę egzaminu dyplomowego przyjmuje się średnią arytmetyczną z ocen uzyskanych za odpowiedzi na pytania.
  6. Ocena z egzaminu dyplomowego jest niedostateczna w przypadku wystawienia za odpowiedzi ustne lub pisemne więcej niż jednej oceny niedostatecznej.
  7. Po pozytywnym zaliczeniu egzaminu dyplomowego student przystępuje do prezentacji pracy dyplomowej w oparciu o prezentację multimedialną, plansze oraz makietę. Obrona pracy dyplomowej rozpoczyna się przedstawieniem oceny pracy studenta przez promotora, następnie przez recenzenta, opinii członków Komisji egzaminu dyplomowego oraz zainteresowanych osób, po czym student ustosunkowuje się do zgłoszonych uwag.
  8. Po zakończeniu obrony pracy dyplomowej komisja ustala końcową ocenę pracy dyplomowej, uwzględniając oceny promotora pracy i recenzenta oraz sposób zreferowania i obrony pracy.
  9. Przy ustalaniu oceny końcowej z egzaminu dyplomowego oraz oceny pracy dyplomowej, stosuje się oceny określone w *Regulaminie studiów PWSZ w Nysie*.

§ 9

1. W przypadku uzyskania z egzaminu dyplomowego oceny niedostatecznej lub nieprzystąpienia do tego egzaminu w ustalonym terminie z przyczyn nieusprawiedliwionych, Dziekan wydziału wyznacza drugi termin egzaminu jako ostateczny.
2. Powtórny egzamin nie może się odbyć później niż po upływie dwóch miesięcy od daty egzaminu pierwszego.

§ 10

1. Ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego oraz obronie pracy dyplomowej z wynikiem co najmniej dostatecznym.
2. Absolwent otrzymuje dyplom ukończenia studiów wraz z suplementem do dyplomu oraz ich dwa odpisy, w tym na wniosek absolwenta – ich odpis w języku obcym.
3. Wystawienie dyplomu ukończenia studiów stanowi potwierdzenie zaliczenia ostatniego semestru studiów.
4. Ostateczny wynik studiów ustala komisja egzaminu dyplomowego.
5. Podstawą obliczenia ostatecznego wyniku studiów są:

- 1) średnia ocen za cały tok studiów z wyłączeniem semestrów niezaliczonych, zaokrąglona do dwóch miejsc po przecinku. Średnią ocen oblicza się jako średnią ważoną. W obliczeniach brane są pod uwagę oceny końcowe ze wszystkich przedmiotów objętych programem studiów. Średnią ważoną wyznacza się w następujący sposób: ocenę z każdego przedmiotu mnoży się przez przypisaną mu liczbę punktów ECTS. Uzyskane wyniki sumuje się i dzieli przez sumę punktów ECTS ze wszystkich przedmiotów, stanowiących podstawę ustalenia średniej.
- 2) ocena pracy dyplomowej,
- 3) końcowa ocena egzaminu dyplomowego.
6. Ostateczny wynik studiów stanowi sumę: 1/2 oceny wymienionej w ust. 5 pkt. 1 oraz 1/4 ocen wymienionych w ust. 5 pkt. 2 i 3.
7. W dyplomie ukończenia studiów wyższych wpisuje się ostateczny wynik studiów wyrównany do jednej z następujących ocen, zgodnie z zasadą:
  - do 3,24 – dostateczny (3,0)
  - 3,25÷3,74 – dostateczny plus (3,5)
  - 3,75÷4,24 – dobry (4,0)
  - 4,25÷4,65 – dobry plus (4,5)
  - 4,66÷5,00 – bardzo dobry (5,0)
8. Wyrównanie oceny dotyczy tylko wpisu do dyplomu, we wszystkich innych zaświadczeniach określa się rzeczywisty wynik studiów, obliczany jak w ust. 6 z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.
9. Komisja egzaminu dyplomowego może podwyższyć ocenę, o której mowa w ust. 7, nie więcej niż o jeden stopień skali ocen, jeśli student z pracy dyplomowej, egzaminu dyplomowego otrzymał oceny bardzo dobre oraz w ciągu ostatnich dwóch semestrów studiów uzyskał średnią ważoną ocen (gdzie wagami są punkty ECTS) z przedmiotów, dla których w programie studiów przewidziano egzaminy, co najmniej 4,0.

ARCHIWIZOWANIE PRAC DYPLOMOWYCH

§ 11

1. Prace dyplomowe są archiwizowane w Uczelni w postaci papierowej (w teczce akt osobowych absolwenta) oraz w wersji elektronicznej.
2. Ponadto prace dyplomowe archiwizowane są w części graficznej oraz w formie makiet, od daty ostatniej do następnej oceny programowej.

ZAŁĄCZNIKI

§ 12

Załącznikami do Regulaminu dyplomowania na studiach pierwszego stopnia na kierunku *architektura* są:

- **Załącznik nr 1:** *Warunki przystąpienia do obrony pracy dyplomowej,*
- **Załącznik nr 2:** *Zagadnienia do egzaminu dyplomowego,*
- **Załącznik nr 3:** *Formularz opinii promotora i recenzenta,*
- **Załącznik nr 4:** *Karta Pracy Dyplomowej.*